

Uppdaterad 200901

Familjedaghem Teg och Böleängs årliga plan mot diskriminering och kränkande behandling

Plan mot diskriminering och kränkande behandling inom förskoleverksamheten.

Planen utgår ifrån förskolans läroplanen (Lpfö 98), diskrimineringslagen och skollagen.

Handlingsplanen ska beskriva:

- hur arbetet med att främja likabehandling sker.
- hur arbetet med att motverka diskriminering och annan kränkande behandling sker.
- hur vuxna agerar om akuta situationer uppstår.
- hur det långsiktiga arbetet sker.
- hur barn och vårdnadshavare involverats i arbetet.
- hur arbetet följs upp.
- hur arbetet skall utvärderas.

Definitioner

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn behandlas sämre än andra barn. Ett exempel kan vara när en pojke går före en flicka i kön till en förskola med motiveringen att det redan går så många flickor på den aktuella förskolan.

Indirekt diskriminering

Genom att behandla alla lika kan indirekt diskriminering ske. Ett exempel kan vara när en förskola tillämpar ett förfaringsätt som verkar neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder. Om förskolan serverar alla barn samma mat diskriminerar förskolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Trakasserier

Är uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med: kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder.

Trakasserier kan vara fysiska (slag, knuffar), verbala (hot, svordomar, öknamn), psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer) och texter och bilder (teckningar, lappar och fotografier).

Både förskolepersonal och barn kan göra sig skyldiga till trakasserier. Det är trakasserier även när ett barn kränks på grund av en vårdnadshavare eller syskons sexuella läggning, funktionshinder mm.

Kränkande behandling

Är uppträdande som kränker ett barns värdighet men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Det kan vara att retas, mobba, frysa ut någon, knuffas eller rycka någon i håret.

Både förskolepersonal och barn kan göra sig skyldiga till kränkande behandling.

Mobbning

En person är mobbad när han eller hon upprepade gånger känner sig utsatt för negativa handlingar från en eller flera personer. Mobbing kan delas in i tre typer:

Psykisk mobbning är den tysta, utstuderande mobbningen. Denna mobbning sker oftast i det fördolda. Det kan också ske öppet med t.ex. minspel, suckar, viskningar, grimaser, åtbörder, menande blickar, gester, uteslutningar eller tystnad. Den mobbade kan också bli betraktad som luft.

Verbal mobbning innebär att säga elaka och obehagliga saker.

Fysisk mobbning är den mobbning som är lättast att upptäcka. Man kan se tecken som blåmärken, sår, mm.

Grunduppgifter

Ansvarig för planen

Rektor.

Vision

I våra familjedaghem ska alla känna trygghet, trivsel och glädje. Alla ska ha lika värde och bli respekterade för den de är. Detta oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. I våra familjedaghem ska inget barn bli diskriminerat, trakasserat eller utsatt för kränkande behandling.

Planen gäller från

2020-09-01

Planen gäller till

2021-08-31

Barnens delaktighet

Barnintervjuer som genomförs 2 ggr/år med bl.a. frågor som handlar barnens trygghet och trivsel. Barnen deltar genom samtal utifrån de situationer som uppstår i den dagliga verksamheten. Planen är ett levande dokument som skall omsättas i barnens vardag genom t.ex. samtal, lek, skapande, samarbetsövningar och gruppstärkande aktiviteter.

Vårdnadshavares delaktighet

Utvecklingssamtal 1 ggr per år då barnens trygghet och trivsel är en återkommande punkt. Det har varit möjligt att lämna synpunkter på planen genom rådet för vårdnadshavare. Normalt tas planen upp och förankras på mötet för vårdnadshavare i höst men utifrån Covid-19 blir det inga möten för vårdnadshavare.

Personalens delaktighet

Alla dagbarnvårdarna har arbetat fram planen tillsammans med rektor. Rektor ansvarar för att planen lyfts på arbetsplatsträffar samt att de förändringar och uppdateringar som görs är förankrade hos medarbetarna. All personal ska känna till och följa familjedaghemmens plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Förankring av planen

Alla dagbarnvårdare är delaktiga i arbetet med att ta fram planen. Vi presenterar och den nya planen via mejl till alla föräldrar i höst. Vi har pga. Covid-19 ställt in alla möten för vårdnadshavare denna höst.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Utvärdering har skett utifrån de dokumentationer och aktiviteter dagbarnvårdarna gjort under läsåret. Pga. Covid-19 har inte vårdnadshavare kunna delta i vårens utvärdering då alla gemensamma möten ställdes in.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Rektor, barn och dagbarnvårdare.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Utvärderingen visade på att vi lärt oss en del nya saker kring de olika diskrimineringsgrunderna men att vi kan lära oss ännu mer. Utvärderingar visar också att vi har ett mycket gott klimat i våra barngrupper. Eftersom planen var ny för ifjol samt att Covid-19 påverkade vår verksamhet i stor utsträckning under vårterminen kommer vi i stort sett att använda samma plan detta år.

Årets plan skall utvärderas senast

2021-08-31

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Vid utvecklingsamtalen pratar man om barnen trygghet och trivsel med vårdnadshavarna. Familjedaghemmen följer upp arbetet med likabehandling för sin grupp löpande under året och utvärdering sker i juni och augusti. Den utvärderingen, det som framkommit vid utvecklingsamtalen samt problemområden som framkommit under året kommer att ligga till grund för upprättandet av nya planen inför kommande läsår.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor.

Främjande insatser

Namn

Främja likabehandling oavsett kön.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling och kön.

Mål och uppföljning

I familjedaghemmen skall det råda nolltolerans mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling på grund av kön.

Alla barn skall ges samma möjligheter och förutsättningar oavsett kön.

Vi ska se och bemöta alla barn som individer och inte utifrån kön.

Alla barn skall kunna delta i verksamheten utifrån sina förutsättningar.

Alla barn skall bemötas med respekt.

Uppföljning sker löpande under året. Resultat och vidare åtgärder skall dokumenteras.

Insats

Alla vuxna i familjedaghemmen ska själv bli medvetna och tänka på att behandla och bemöta barnen som individer och inte utifrån kön.

Vi skall reflektera och diskutera över vårt eget förhållningssätt.

Vi pratar om allas värde och rätten att få vara den man är.

Vi tänker jämställt vid val av aktiviteter, material och böcker.

Vi tänker jämställt när vi utformar vår miljö.

Vi arbetar aktivt med att stärka barnens självkänsla och självförtroende.

Alla vuxna har ansvar för att vara goda förebilder, med ett öppet bemötande och förhållningssätt.

Alla vuxna skall reagera och tydliggöra att det inte är accepterat när något barn kränker ett annat.

Tid avsätts för arbetet med likabehandling oavsett kön vid arbetsplatsträffar och planeringsdagar. Vi ska diskutera hur vi får mer jämställda villkor och delge varandra tips på goda exempel och hur vi gör i praktiken.

Ansvarig

Rektor och all personal i familjedaghem.

Datum när det ska vara klart

2021-06-30

Namn

Främja likabehandling oavsett funktionsnedsättning.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling och funktionsnedsättning.

Mål och uppföljning

I familjedaghemmen skall det råda nolltolerans mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling på grund av funktionsnedsättning.

Alla barn skall ges samma möjligheter och förutsättningar oavsett funktionsnedsättning.

Alla barn skall kunna delta i verksamheten utifrån sina förutsättningar.

Alla barn skall bemötas med respekt.

Uppföljning sker löpande under året. Resultat och vidare åtgärder skall dokumenteras.

Insats

Verksamheten, material och miljö anpassas så att alla kan delta utifrån sina förutsättningar.

Vi pratar om allas värde och rätten att få vara den man är.

Vi arbetar aktivt med att stärka barnens självkänsla och självförtroende.

Alla vuxna har ansvar för att vara goda förebilder, med ett öppet bemötande och förhållningssätt.

Alla vuxna skall reagera och tydliggöra att det inte är accepterat när något barn kränker ett annat.

Vi väljer böcker kring olika typer av funktionsnedsättning.

Tid avsätts för arbetet med likabehandling oavsett funktionsnedsättning vid arbetsplatsträffar och planeringsdagar. Vi ska diskutera hur vi får ett familjedaghem för alla och delge varandra tips på goda exempel och hur vi gör i praktiken.

Ansvarig

Rektor och all personal i familjedaghem.

Datum när det ska vara klart

2021-06-30

Namn

Främja likabehandling oavsett könsidentitet eller könsuttryck.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling och könsidentitet eller könsuttryck.

Mål och uppföljning

I familjedaghemmen skall det råda nolltolerans mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling på grund av könsidentitet eller könsuttryck.

I familjedaghemmen ska alla våga uttrycka sin könsidentitet eller könsuttryck utan rädsla att bli diskriminerade, trakasserade eller kränkta.

Alla barn skall ges samma möjligheter och förutsättningar oavsett könsidentitet eller könsuttryck.

Alla barn skall kunna delta i verksamheten utifrån sina förutsättningar.

Alla barn skall bemötas med respekt.

Uppföljning sker löpande under året. Resultat och vidare åtgärder skall dokumenteras.

Insats

Vi pratar om allas värde och rätten att få vara den man är.

Alla vuxna har ansvar för att vara goda förebilder, med ett öppet bemötande och förhållningssätt.

Alla vuxna skall reagera och tydliggöra att det inte är accepterat när något barn kränker ett annat.

Vi skall reflektera och diskutera över vårt eget förhållningssätt.

Vi skall synliggöra och diskutera våra egna normer.

Vi väljer böcker kring könsidentitet och könsuttryck.

Vi arbetar aktivt med att stärka barnens självkänsla och självförtroende.

Tid avsätts för arbetet med likabehandling oavsett könsidentitet eller könsuttryck vid arbetsplatsträffar och planeringsdagar. Vi ska diskutera hur vi får ett familjedaghem för alla och delge varandra tips på goda exempel och hur vi gör i praktiken.

Ansvarig

Rektor och all personal i familjedaghem.

Datum när det ska vara klart

2021-06-30

Namn

Främja likabehandling oavsett etnisk tillhörighet.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling och etnisk tillhörighet.

Mål och uppföljning

I familjedaghemmen skall det råda nolltolerans mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling på grund av etnisk tillhörighet.

Alla barn skall ges samma möjligheter och förutsättningar oavsett etnisk tillhörighet.

Alla barn skall få känna sig stolta över sitt ursprung och sin kulturella identitet.

Alla skall kunna delta i verksamheten utifrån sina förutsättningar.

Alla barn skall bemötas med respekt.

Uppföljning sker löpande under året. Resultat och vidare åtgärder skall dokumenteras.

Insats

Vi lånar böcker på biblioteket och väljer lekar, sånger och musik som speglar mångfald och olika kulturer.

Vi arbetar för att utveckla barnens förmåga att respektera andras kulturer och värderingar.

Vi pratar om allas värde och rätten att få vara den man är.

Vi skall öka vår medvetenhet kring vad etnisk tillhörighet innebär.

Vi skall ta reda på hur man kan bli diskriminerad utifrån etnisk tillhörighet.

Vi arbetar aktivt med att stärka barnens självkänsla och självförtroende.

Alla vuxna har ansvar för att vara goda förebilder, med ett öppet bemötande och förhållningssätt.

Alla vuxna skall reagera och tydliggöra att det inte är accepterat när något barn kränker ett annat.

Tid avsätts för arbetet med likabehandling oavsett etnisk tillhörighet vid arbetsplatsträffar och planeringsdagar. Vi ska diskutera hur vi får ett familjedaghem för alla och delge varandra tips på goda exempel och hur vi gör i praktiken.

Ansvarig

Rektor och all personal i familjedaghem.

Datum när det ska vara klart

2021-06-30

Namn

Främja likabehandling oavsett religion eller annan trosuppfattning.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling och religion eller annan trosuppfattning.

Mål och uppföljning

I familjedaghemmen skall det råda nolltolerans mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling på grund av religion eller annan trosuppfattning.

Alla barn skall ges samma möjligheter och förutsättningar oavsett religion eller annan trosuppfattning.

Alla barn skall kunna delta i verksamheten utifrån sina förutsättningar.

Alla barn skall bemötas med respekt.

Uppföljning sker löpande under året. Resultat och vidare åtgärder skall dokumenteras.

Insats

Vi väljer böcker som speglar olika religioner och trosuppfattning.

Vi pratar om allas värde och rätten att få vara den man är.

Vi arbetar aktivt med att stärka barnens självkänsla och självförtroende.

Alla vuxna har ansvar för att vara goda förebilder, med ett öppet bemötande och förhållningssätt.

Alla vuxna skall reagera och tydliggöra att det inte är accepterat när något barn kränker ett annat.

Tid avsätts för arbetet med likabehandling oavsett religion eller annan trosuppfattning vid arbetsplatsträffar och planeringsdagar. Vi ska diskutera hur vi får ett familjedaghem för alla och delge varandra tips på goda exempel och hur vi gör i praktiken.

Ansvarig

Rektor och all personal i familjedaghem.

Datum när det ska vara klart

2021-06-30

Namn

Främja likabehandling oavsett sexuell läggning.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling och sexuell läggning.

Mål och uppföljning

I familjedaghemmen skall det råda nolltolerans mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling på grund av sexuell läggning, egen eller närstående.

Alla barn skall ges samma möjligheter och förutsättningar oavsett sexuell läggning.

Alla skall kunna delta i verksamheten utifrån sina förutsättningar.

Alla barn skall bemötas med respekt.

Uppföljning sker löpande under året. Resultat och vidare åtgärder skall dokumenteras.

Insats

Vi väljer böcker om olika familjekonstellationer.

Vi pratar om allas värde och rätten att få vara den man är.

Vi arbetar aktivt med att stärka barnens självkänsla och självförtroende.

Alla vuxna har ansvar för att vara goda förebilder, med ett öppet bemötande och förhållningssätt.

Alla vuxna skall reagera och tydliggöra att det inte är accepterat när något barn kränker ett annat.

Tid avsätts för arbetet med likabehandling oavsett sexuell läggning vid arbetsplatsträffar och planeringsdagar. Vi ska diskutera hur vi får ett familjedaghem för alla och delge varandra tips på goda exempel och hur vi gör i praktiken.

Ansvarig

Rektor och all personal i familjedaghem.

Datum när det ska vara klart

2021-06-30

Namn

Främja likabehandling oavsett ålder.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling och ålder.

Mål och uppföljning

I familjedaghemmen skall det råda nolltolerans mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling på grund av ålder.

Alla barn skall ges samma möjligheter och förutsättningar oavsett ålder.

Alla barn skall kunna delta i verksamheten utifrån sina förutsättningar.

Alla barn skall bemötas med respekt.

Uppföljning sker löpande under året. Resultat och vidare åtgärder skall dokumenteras.

Insats

Vi utformar miljön utifrån att vi har åldersblandade grupper i vår verksamhet.

Vi delar in barnen i grupper utifrån utveckling och lärande, erfarenheter, behov och intressen.

Vi pratar om allas värde och rätten att få vara den man är.

Vi arbetar aktivt med att stärka barnens självkänsla och självförtroende.

Alla vuxna har ansvar för att vara goda förebilder, med ett öppet bemötande och förhållningssätt.

Alla vuxna skall reagera och tydliggöra att det inte är accepterat när något barn kränker ett annat.

Tid avsätts för arbetet med likabehandling oavsett ålder vid arbetsplatsträffar och planeringsdagar. Vi ska diskutera hur vi får ett familjedaghem för alla och delge varandra tips på goda exempel och hur vi gör i praktiken.

Ansvarig

Rektor och all personal i familjedaghem.

Datum när det ska vara klart

2021-06-30

Identifiera risker-kartläggning

Kartläggningsmetoder.

Kartläggningen ger information om styrkor och svagheter i verksamheten. Den ligger som grund för arbetet med förskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling.

Vi har utvecklingssamtal med vårdnadshavare och gör barnintervjuer en till två gånger per år för att fånga in hur barnen har det. Vi gör också olika typer av observationer samt iakttagelser som vi dokumenterar.

Inför ht 20/vt 21

Risker som finns för att barn skall bli diskriminerade och/eller kränkta

Barn kan fysiskt kränka varandra genom att t.ex. slåss, spottas eller sparkas.

Barn kan kränka varandra, psykosocialt, genom t.ex. minspel, suckar, viskningar, grimaser, åtbörder, menande blickar, gester, uteslutningar eller tystnad.

Barn kan retas och/eller säger kränkande ord.

Barn kan benämna yngre barn som småbarn.

Placering vid måltider.

Placering vid promenader.

Vuxen gör saker åt barn fast barn kan själv.

Vuxens bemötande när barn inte följer normen.

Vuxnas förhållningssätt till barn, särbehandling.

När kan det ske?

Oftast när vuxen inte finns i närheten men kan ske när som helst.

Kan t.ex. vara i lek eller i väntan på ny aktivitet.

I mötet mellan barn/barn och mellan vuxen/barn.

Förebyggande åtgärder som skall kopplas till riskområden

- Vi har ett **gemensamt förhållningssätt** i personalgruppen när vi hör eller ser trakasserier eller kränkningar i verksamheten. Alla skall känna till vilka rutiner som ska tillämpas i konkreta problemsituationer.
- **Massage och avslappning**
Forskning visar att barnen blir lugnare och mer harmoniska av massage. Vi har också erfarenhet av att barn som masserar varandra, inte slår varandra.
- **Vuxna styr hur barnen indelas i olika aktiviteter**
Vi arbetat medvetet med att alla skall lära känna varandra för att i ett längre perspektiv undvika mobbning. De vuxna bestämmer (*medvetet*) vilka barn som håller varandra i handen vid promenader, de vuxna delar lag vid olika lekar, de vuxna styr hur indelning i gemensamma aktiviteter sker t.ex. genom placering vid måltider och samlingar. Vi använder bl.a. en aktivitetstavla.
- **Syskongrupper 1-6 år**
Där kan yngre och äldre barn lära känna varandra på ett naturligt sätt. Det kan också hjälpa barnen att utveckla en känsla av förståelse, empati, respekt, hänsyn mm.
- **Närvarande vuxna**
Vi prioriterar att vuxna skall finnas i närheten av barnen.
- **Kontakt med vårdnadshavare**
Vi skapar goda relationer och har en öppen dialog med barnens vårdnadshavare som gör det lättare att tidigt upptäcka ev. kränkningar som sker.
- **Fortbildning**
Vi går fortbildning för att öka våra kunskaper kring arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.
- **Incidentrapporter**
Vi rapporterar kontinuerligt skriftligt om det händer incidenter.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Vi har pedagoger som reagerar vid varje form av kränkningar, trakasserier och diskriminering. Vi har närvarande vuxna som finns där barnen är. Våra rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier, diskriminering och kränkande behandling är utvecklingssamtal, barnintervjuer, vardagskontakter med vårdnadshavare, dokumentationer, incidentrapporter och samtal med barnen. Vi är lyhörda för barnens och vårdnadshavares åsikter och tankar. Vi har tydliga rutiner för att hantera de situationer som uppstått så snabbt som möjligt.

Personal som barn och vårdnadshavare kan vända sig till

All personal eller rektor.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn. Den utsatte har alltid tolkningsföreträde.

Reagera direkt!

- Den dagbarnvårdare som upptäcker kränkningen skall genast ingripa så att kränkningen upphör. Incidentrapport skall skrivas.

Ta reda på vad som hänt.

- Ta reda på vad som hänt, lyssna och var neutral, samt lita på barnets berättelse. Den vuxnes förhållningssätt ska vara objektivt och sakligt. Det är också viktigt att inte moralisera, fördöma och bagatellisera.

Uppmuntran

- Beröm den som berättar. Var tydlig med att kränkningen ska upphöra. Barn som blir utsatt eller känner sig utsatt ska få handledning och kunskaper om att säga ifrån; Nej! Jag vill inte att du gör så mot mig, för att det gör ont, jag blir ledsen m.m. Uppmana och uppmuntra barnen att hämta hjälp och att säga till någon vuxen när något kränkande händer mot andra barn och dom själva. Uppmuntra barnen att vara goda förebilder.

Vuxna arbetar vidare

- Konkreta kränkningssituationer tas upp i närhet till händelsen (t.ex. på samlingar). Situationer kan konkretiseras genom rollspel, bilder m.m. Tillsammans med barnen kan man komma överens om vilka regler som ska gälla i gruppen. Kontinuerlig utvärdering, uppföljning och återkoppling skall göras tillsammans med barnen.
- De barn som mobbar eller kränker andra barn arbetar vi vidare med, genom att generellt uppmuntra dess positiva beteenden. Det är viktigt inför framtiden att dessa barn inte får en negativ roll i gruppen.

Informera

- Föräldrar får information om vad som hänt och involveras i arbetet genom att personalen har samtal med berörda föräldrar för att enas om vilka åtgärder som skall vidtas.

Uppföljning

- Dagbarnvårdaren ansvarar för att uppföljning sker kontinuerligt efter händelsen.

Rektor kopplas in

- Om situationen kräver kopplas rektor in i arbetet.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Gäller kränkningen vuxen-barn är det alltid rektor som ansvarar för utredningen.

Gäller kränkningen barn vuxen är det alltid rektor som ansvarar för utredningen.

Gäller kränkningen vuxen-vuxen är det alltid rektor som ansvarar för utredningen.

Rutiner för uppföljning

Dagbarnvårdaren följer upp enskilda ärenden genom samtal med berörda barn och vårdnadshavare tills dess att kränkningen upphör. Dessa samtal dokumenteras och lämnas in till rektor.

Rutiner för dokumentation

Alla ärenden dokumenteras inom två veckor efter händelsen, de skickas till rektor som och arkiverar dokumentationen i dator.

Dokumentationen ska innehålla beskrivning av händelsen, vidtagna åtgärder, uppföljning och utvärdering.

Varje misstanke om kränkning ska dokumenteras. Varje åtgärd mot kränkningar ska dokumenteras. Varje uppföljning dokumenteras.

Ansvarsförhållande

Rektor-dagbarnvårdare.